VERKSAMHETS-BERÄTTELSE

ALBINS FOLKHÖGSKOLA

2020

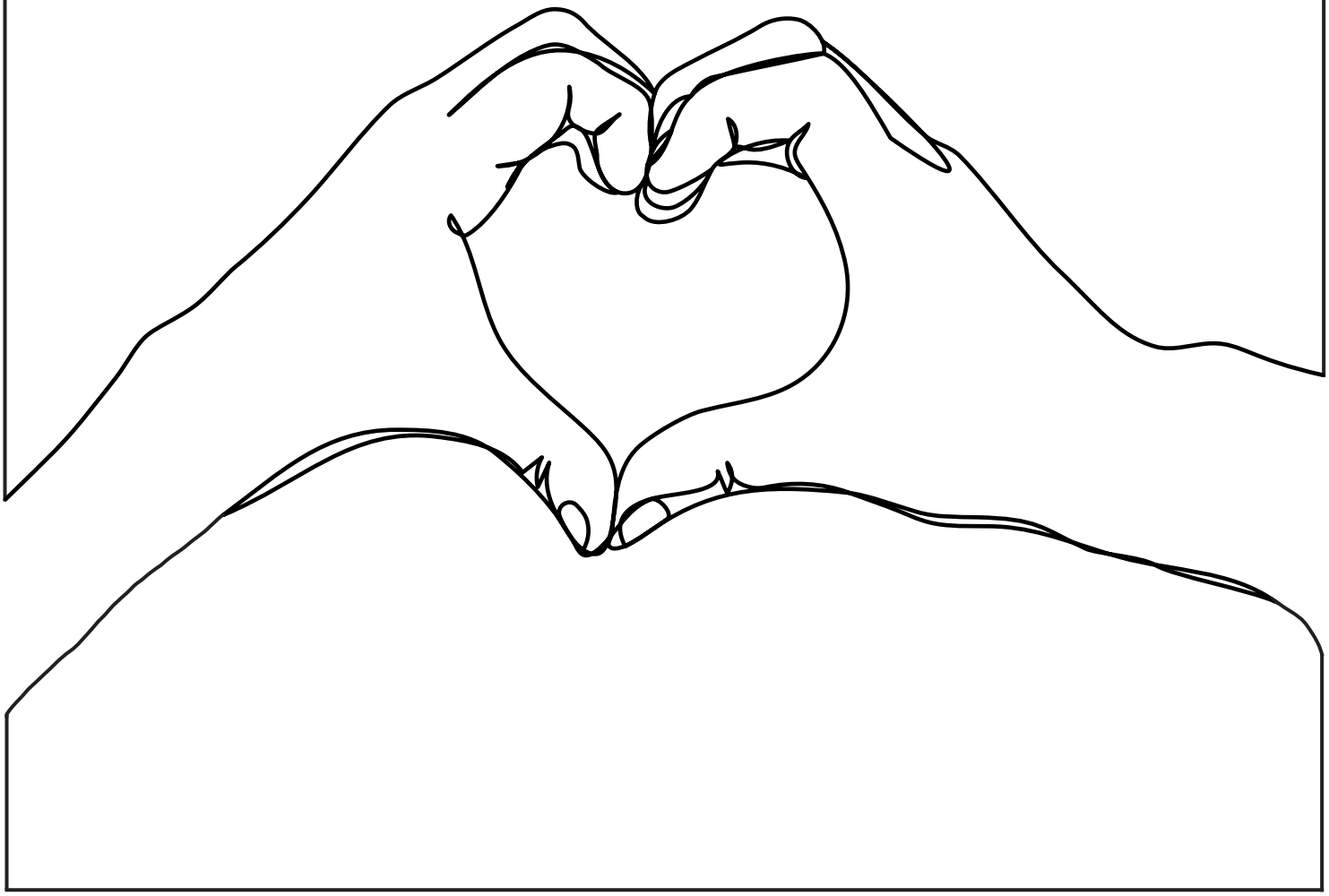

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INLEDNING 4
ÖVERGRIPANDE OM VERKSAMHETSÅRET 4
IDÉ OCH MÅL 4
MEDLEMSORGANISATIONER 5
STYRELSEN FÖR ALBINS FOLKHÖGSKOLA 5
ANSTÄLLDA PER DEN SISTE DECEMBER 6
PERSONALFÖRÄNDRINGAR 7
ÅRSMÖTE 7
FÖRENINGSMÖTE 7
DELTAGARRÅDET 7
SKOLANS STATSBIDRAG 8
FÖRDELNING OCH REDOVISNING AV VERKSAMHETSVOLYM ENBART DEN STATSBIDRAGSBERÄTTIGADE VERKSAMHETEN 8
FÖRDELNING OCH REDOVISNING AV VERKSAMHETSVOLYM STATSBIDRAGSVERKSAMHET KONTRA UPPDRAGSVERKSAMHET 8
FÖRDELNING OCH REDOVISNING AV VERKSAMHETSVOLYM ALL VERKSAMHET OMRÄKNAD I DELTAGARVECKOR 9
ALLMÄN LINJE 10
LÄRARASSISTENTLINJEN 11
FÖRÄNDRINGSLEDARE FÖR OMSTÄLLNING 12
SOCIALPEDAGOG 13
UTBILDNINGAR ÅT RÖRELSEN 14
SMF 16
TIDIGA INSATSER FÖR ASYLSÖKANDE (TIA), SVENSKA FRÅN DAG 1 OCH ETABLERINGSKURS 16
STUDIE- OCH YRKESVÄGLEDAREN 19
KURATORN 20
ENGAGEMANG I UTBILDNINGSVERKSAMHET MED ANDRA FOLKHÖGSKOLOR OCH ORGANISATIONER 20
KOMPETENSUTVECKLING 21
UTVÄRDERING OCH KVALITETSSÄKRING AV VERKSAMHETEN 21
JÄMSTÄLLDHETSINTEGRERING 22
SLUTORD 23

INLEDNING

2020 släpptes användandet av statsbidraget friare för Sveriges folkhögskolor, vilket gav oss en möjlighet att påbörja en omfattande ombalansering av våra verksamheters inbördes storlekar i enlighet med föreningens intentioner i vårt ”Idé- och måldokument” och gentemot ett tydligare huvudmansperspektiv.

Men redan i mars ställdes plötsligt begrepp och planer på huvud - Albins, landet och världen ställdes plötsligt inför en fullskalig pandemi och resten av året gick i mångt och mycket åt till att parera effekterna efter bästa förmåga.

Genom att ta del av det vi kunnat i pandemistödsväg, reduktion av arbetsgivaravgift samt till viss del korttidsarbete, i kombination med att vi placerat om våra fonder och på så sätt frigjort tidigare värdeökningar, har vi kunnat hålla nere den ekonomiska förlusten och vi når därmed nästan ett nollresultat.

Hur har det då gått med verksamheten? Med utbildningar, kurser, uppdrag och projekt? För våra deltagare? Ja, det kan ni läsa om i det som nu följer, men redan här vågar vi säga – över förväntan!

ÖVERGRIPANDE OM VERKSAMHETSÅRET

Vi har trots pandemins prövningar lyckats genomföra hela vår ingångsvolym och till det även den extra tilldelning vi sökte och fick, för att göra mer inom vård- och omsorgsområdet – för vår del har det inneburit en utökning av Socialpedagoglinjen från två till tre klasser. Detta har även inneburit att vi kunnat anställa ytterligare en medarbetare till lärarlaget för utbildningen, som därmed stabilt förmår att leverera det deltagarna behöver för sin kommande yrkesbana.

Allmän linje har gjort sitt bästa för att genomföra det planerade tematiska arbetssättet, trots att pandemin radikalt förändrat förutsättningarna. Det har gjorts med den äran, även om vi i vissa lägen fått ge avkall på den totala integreringen, för att arbetsbelastningen ändå skulle kunna hållas hanterbar. Det har varit mycket tufft att hålla deltagarnas motivation uppe under långa perioder av distans-/fjärrundervisning, men vi har ändå lyckats se till att de deltagare som skulle ta examen har kunnat göra det.

Under året hade vi även en andra yrkesutbildning – Lärarassistent. Det var första året så en hel del justeringar fick göras under utbildningens gång, vilket resulterat i att deltagarna nog fått lite mer med sig än vad som är normalt på ett år. Vad det verkar, ligger vi nog något före vår tid med denna utbildning, då gensvaret från kommunerna runt omkring inte varit lika starkt som förväntat och därmed pausar vi utbildningen inför 2021.

Arbetslaget som har hand om våra utbildningar gentemot medlemsorganisationerna, hade inför året lagt grunden för en uppväxling av sin volym, vilket tillfälligt kom av sig under våren när pandemin tog fart. Istället fick man fortsätta sitt utvecklande och nu mot digitala former för utbildning. Den satsningen visade sig klok för under hösten var vi redo att möta utbildningsförfrågningar som andra folkhögskolor inte kunde ta.

Utöver detta har vi i vanlig ordning gjort uppdragsutbildningar gentemot företag och fackliga organisationer inom arbetsmiljöområdet, vidare mot det offentliga i form av Tidiga insatser för asylsökande (TIA)/Svenska från dag ett och Studiemotiverande folkhögskolekurs (SMF). Varje del har brottats med sina utmaningar pga. pandemin, men ändå under omständigheterna, lyckats väl.

IDÉ OCH MÅL

Ett av våra centrala styrdokument är vårt *”Idé- och Måldokument”*, som årligen fastställs av våra medlemsorganisationer på höstens föreningsmöte. Detta dokument bildar själva grunden till vår inriktning av verksamheten – här nedan följer dokumentets övergripande ansats, som dagligen vägleder oss i vårt arbete. Kort sagt vad Albins står för!

> ”Tillsammans skapar vi framtiden! Albins folkhögskola skall med sin verksamhet bidra till att skapa sådana förutsättningar för våra deltagare och medlemsorganisationer, att det blir möjligt för alla att känna en förmåga och vilja till delaktighet i samhällsutvecklingen. Vår fasta tro på arbetarrörelsens grundvärden - solidaritet, jämlikhet, medmänsklighet, demokrati och rättvisa – är ledstjärnan i vårt arbete. Albins ska kännetecknas av en inspirerande, kreativ och positiv miljö och mötesplats för utbildning och utveckling av individer, grupper och organisationer. Vårt arbetssätt ska präglas av delaktighet och kontinuerlig utveckling. Därmed blir vi en betydelsefull pedagogisk resurs för arbetarrörelsen och dess medlemmar i regionen, såväl som för invånarna i Landskrona med omnejd.”

Detta är vårt bidrag till vår och vår huvudmans vision om **Allas lika värde och rätt!**

MEDLEMSORGANISATIONER

Följande 23 regionala organisationer med anknytning till fackföreningsrörelsen utgör vår ideella förening Albins folkhögskola:

LO-distriktet i Skåne,
ABF Nordvästskåne,
ABF Skåne,
Byggnads Skåne,
Elektrikerna region Syd,
GS avd 1 Skåne/Blekinge,
Handels avd 1,
Handels avd 4,
Handels avd 6,
Hotell & Restaurangfacket avd 5 Syd,
IF Metall MittSkåne,
IF Metall Nordvästra Skåne,
IF Metall Sydvästra Skåne,
IF Metall Östra Skåne,
IF Metalls södra studieregion,
IF Metall Halland
Kommunal Skåne,
Livs region Syd,
Målarna avd 2,
Pappers avd 21,
Seko Skåne,
Transport avd 14 samt
Transport avd 51

GS avd 1 västra Skåne och GS avd 2 östra Skåne/Blekinge har under maj slagits samman till GS avd 1 Skåne/Blekinge. Under styrelsens decembermöte valdes IF Metall Halland formellt in som medlemmar, så medlemstalet har förblivit oförändrat.

Det är också dessa som genom sitt medlemskap väljer den styrelse (se höger) som är ansvarig för verksamheten. Likt tidigare år har vi varit öppna för att pröva ytterligare medlemskap från organisationer som delar vår fackliga värdegrund.

SYRELSEN FÖR ALBINS FOLKHÖGSKOLA

ORDINARIE LEDAMÖTER

Mats Panther, ordförande, LO-distriktet Skåne
Vilma Carlsen, vice ordförande, Seko
Tina Christensen, Kommunal
José Gasalho, IF Metall
Jonas Lindgren, Elektrikerna
Magnus Möller, Handels
Bjarne Daa, ABF Nordvästskåne
Marcus Eriksson, Byggnads
Rosa Andersson, Kommunal

SUPPLEANTER

Jaqueline Lenander, LO-distriktet
Emil Sjöstrand, IF Metall
Richard Ridwall, GS
Ann-Britt Paradis, Seko
Niklas Johansson, IF Metall
Marcus Frej, Elektrikerna

REVISORER

Henrik Nilsson, IF Metall
Susanne Pohjola, Handels
Anders Thulin, Öhrlings Pricewaterhouse Coopers AB

REVISORSSUPPLEANT

Elo Johannesen, IF Metall
Maria Olsson, ABF Skåne

VALBEREDNING

Susanne Simonsson, LO-distriktet Skåne
Jonas Faxemo, IF Metall
Gunilla Lindström, Kommunal

ELEVREPRESENTANT

Vakant

PERSONAL I STYRELSEN (ADJUNGERADE)

Krister G Ramström, Rektor
Jonas Borgström, Bitr. rektor (fr.o.m. höstterminen)

Under året har styrelsen haft fem protokollförda styrelsemöten. Arbetsutskottet, som består av ordförande Mats Panther, vice ordförande Vilma Carlsen och rektor Krister G Ramström (som adjungerad), hade regelbundna träffar mellan styrelsemötena.

ANSTÄLLDA PER DEN SISTE DECEMBER

Alexander Akterin	Socialpedagogutbildningen
Cecilia Dahl-Andersson	Socialpedagogutbildningen
Ingegerd Andersson	Lokalvård m.m.
Diar Abbas Asivand	TIA/SMF
Fredrik Augustsson	Rörelseutbildning
Jonas Borgström	Biträdande rektor och tekniksupport
Johan Falk	Lärarassistentutbildningen, IT-support/admin och SYV
Sandra Uutinen Falk	Kurator
Jimmy Ferhm	Socialpedagogutbildningen
Emma Gregmar	Allmän linje, stöd och samord. av specialpedagogik
Ann-Sofie Grönkvist	Kursvärd, administration
Gunilla Gunnarsson	TIA
Andreas Haglund	Allmän linje
Jorge Iglesias	Allmän linje
Christina Loman	Administration och ekonomi
Jonny Nilsson	SMF
Måns Back Nilsson	Allmän linje
Elin Nylander	Studieledig
Anders Ohlsson	Allmän linje, stöd och specialpedagogik, Förändringledarutbildning
Karin Olsson	Allmän linje
Richard Pelle	Rörelseutbildning
Krister Granlund Ramström	Rektor
Roland Sandell	Vaktmästeri, information/marknadsföring
Sabina Sinno	SMF, Etablering/TIA
Malin Hallingström Skoglund	Rörelseutbildning
Sabahudin Varenikic	Rörelseutbildning
Pontus Wickman	Allmän linje
Kenneth Wåhlander	Arbetsmiljöutbildning, samord. arbetsmiljöuppdrag

PERSONALFÖRÄNDRINGAR

Under 2020 hade vi en ovanligt hög personalomsättning, sannolikt en kombination av den allt högre rörligheten på arbetsmarknaden inom skolvärlden, där lönerna inom gymnasieskolan dragit iväg kraftigt, vilket gynnar byte av arbetsplats. Men även till följd av att vi avvecklat SPSM-stödet och börjat balansera om våra verksamheters storlek.

På egen begäran slutade Martin Berglund, Johanna Dixelius, Emelie Ekström, Flora Forsberg, Kristina Lindfors och Andrea Stockman. Till följd av ombalansering och därtill ändrad arbetsorganisation fick även Håkan Karlsson och Monica Sjölin lämna under året. Gabriella Bång vikarierade för Sandra Uutinen Falk under hennes föräldraledighet och fick därmed lämna oss när Sandra kom tillbaka. Vi önskar alla lycka till i nya anställningar.

Men det har även funnits utrymme för ett par nyanställningar, så vi har kunnat hälsa Therese Larsson och Alexander Platon välkomna till oss under året.

Nämnas bör även Rune Granqvist, som från och till fungerat som vikarie under året och som därmed både hälsats välkommen och fått önskas lycka till.

Stig-Åke Olsson hade också en anställning hos oss via ett samarbete med Arbetsförmedlingen, som gjorde att han kunde nå pensionsålder i arbete samtidigt som vårt vaktmästeri och städ fick tacknämlig hjälp.

ÅRSMÖTE

Den 21 april höll vi årsmöte med sedvanliga förhandlingar samt val av styrelse. Värt att notera är att vi valde ny ordförande, Mats Panther, då vår tidigare ordförande Mikael Widéen börjat annat arbete, som gjorde att han inte längre stod till omval. Mötet hölls med en kombination av på plats och distans pga. den rådande pandemin, vilket även gjorde att vi lät annan medverkan utgå.

FÖRENINGSMÖTE

Höstmötet ägde rum den 22 oktober. Även detta möte hölls med en kombination av på plats och distans. Mötet tog i vanlig ordning ställning till och gjorde uppdatering av skolans *”Idé och måldokument 2021-2025”*, *”Verksamhetsplan 2021”* samt *”Budgetdirektiv för 2021”*.

DELTAGARRÅDET

Under våren träffades deltagarrådet en gång i veckan på skolan och man gick över till kontinuerliga träffar via Google Meet när restriktionerna tog fart. Inför terminsslutet på våren arrangerade man en avslutningsfest på Citadellområdet för deltagare och lärare. Det var ett uppskattat arrangemang av både deltagare och personal som efter att främst ha sett varandra via skärmen stora delar av våren fick ses och tacka för terminen som gått. Arrangemanget sköttes enligt de rekommendationer och restriktioner som fanns tillgängliga för tidpunkten.

Under hösten var Deltagarrådet vilande fram till slutet av terminen. Den främsta orsaken till detta var att majoriteten av de drivande deltagarna tog sin examen och att ingen aspirerade på att ta över stafettpinnen förrän en längre bit in i terminen.

Mats Panther valdes till ny ordförande för Albins folkhögskola på årsmötet 21 april 2020.

SKOLANS STATSBIDRAG

På årsbasis har vi för innevarande år en tilldelning på 7.433 dv för den statsbidragsberättigade verksamheten och har gjort 8.042 dv. Till detta har vi också beviljats extra veckor för utbildning inom vård- och omsorgsområdet (Socialpedagogutbildningen) med 525 dv för läsåret 20/21, vilket ger 262 dv för hösten 2020 och vi har rapporterat 270 dv för perioden.

Verksamhetsberättelsen är ju huvudsakligen kvalitativ i sin utformning, men här gör vi även en kvantitativ presentation, med de tre senaste årens deltagarveckor angivna för den som är intresserad av att kunna skönja begynnande trender. Det senast gångna året (2020) presenterar vi i cirkeldiagramform för att enklare få en visuell bild över verksamheternas inbördes storleksförhållande.

FÖRDELNING OCH REDOVISNING AV VERKSAMHETSVOLYM

ENBART STATSBIDRAGSBERÄTTIGADE VERKSAMHETEN

Kurs	DV 2020	DV 2019	DV 2018
Allmän kurs	3 854	4 740	4 296
Särskild kurs	4 406	2 606	3 081
Kort kurs + kultur	52	131	167
Summa	**8 312**	**7 477**	**7 544**

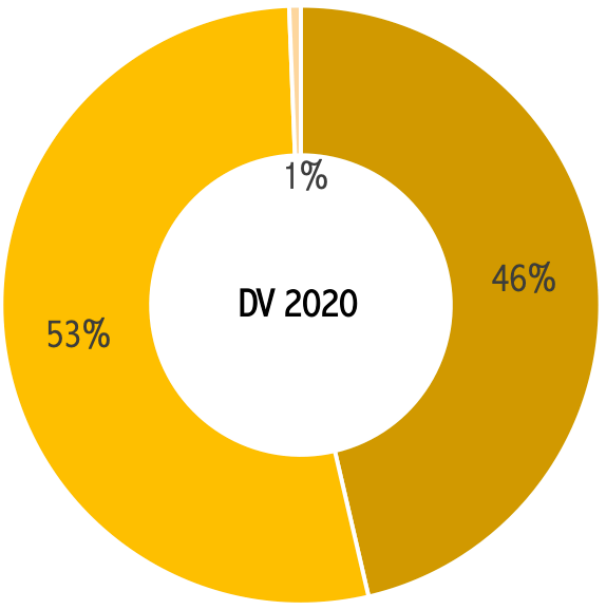

FÖRDELNING OCH REDOVISNING AV VERKSAMHETSVOLYM

STATSBIDRAGS- KONTRA UPPDRAGSVERKSAMHET

Kurs	DV 2020	DV 2019	DV 2018
Statsbidrag	8 312	7 477	7 544
Uppdrag	2 246	2 667	3 890
Summa	**10 558**	**10 144**	**11 434**

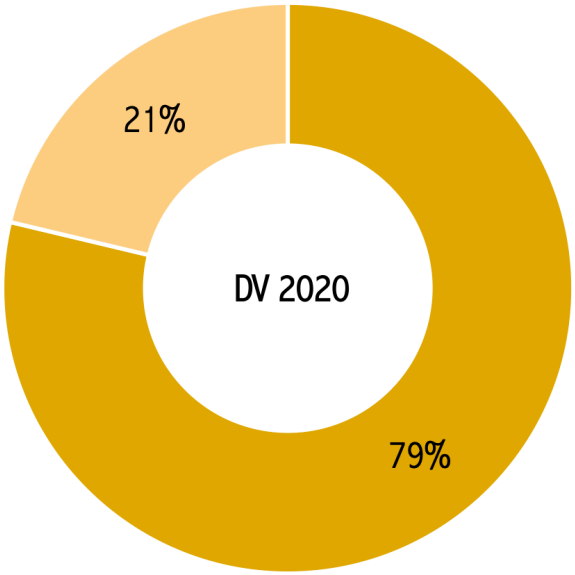

FÖRDELNING OCH REDOVISNING AV VERKSAMHETSVOLYM

ALL VERKSAMHET, OMRÄKNAD I DELTAGARVECKOR

Kurs	DV 2020	DV 2019	DV 2018
Allmän kurs	3 854	4 740	4 296
Särskild kurs Soc.ped/Lärarass./ F-ledarutbildning	2 829	1 178	960
Särskild kurs Huvudman	1 577	1 428	2121
Kort kurs Huvudman + Kultur	52	131	167
Uppdrag SMF	637	1 820	3 198
Uppdrag Sv. från dag 1	136	641	154
Uppdrag TIA (tidigare Etablering)	1 254	106	127
Uppdrag Arbetsmiljö	209	420	411
Uppdrag Övriga	10	40	-
Summa	**10 558**	**10 504**	**11 434**

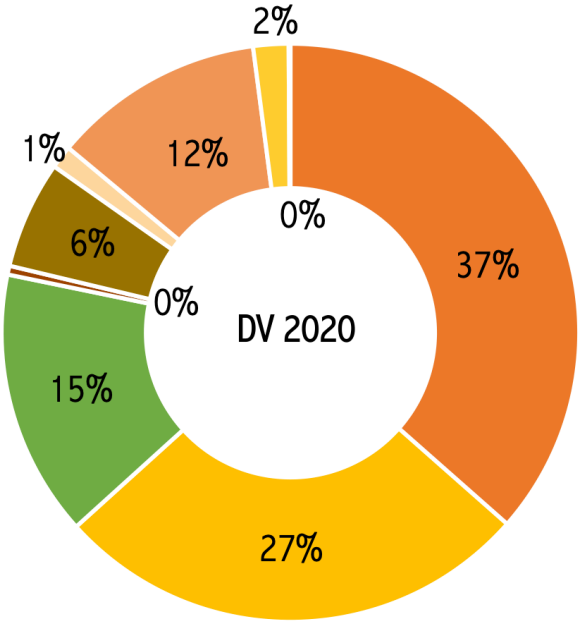

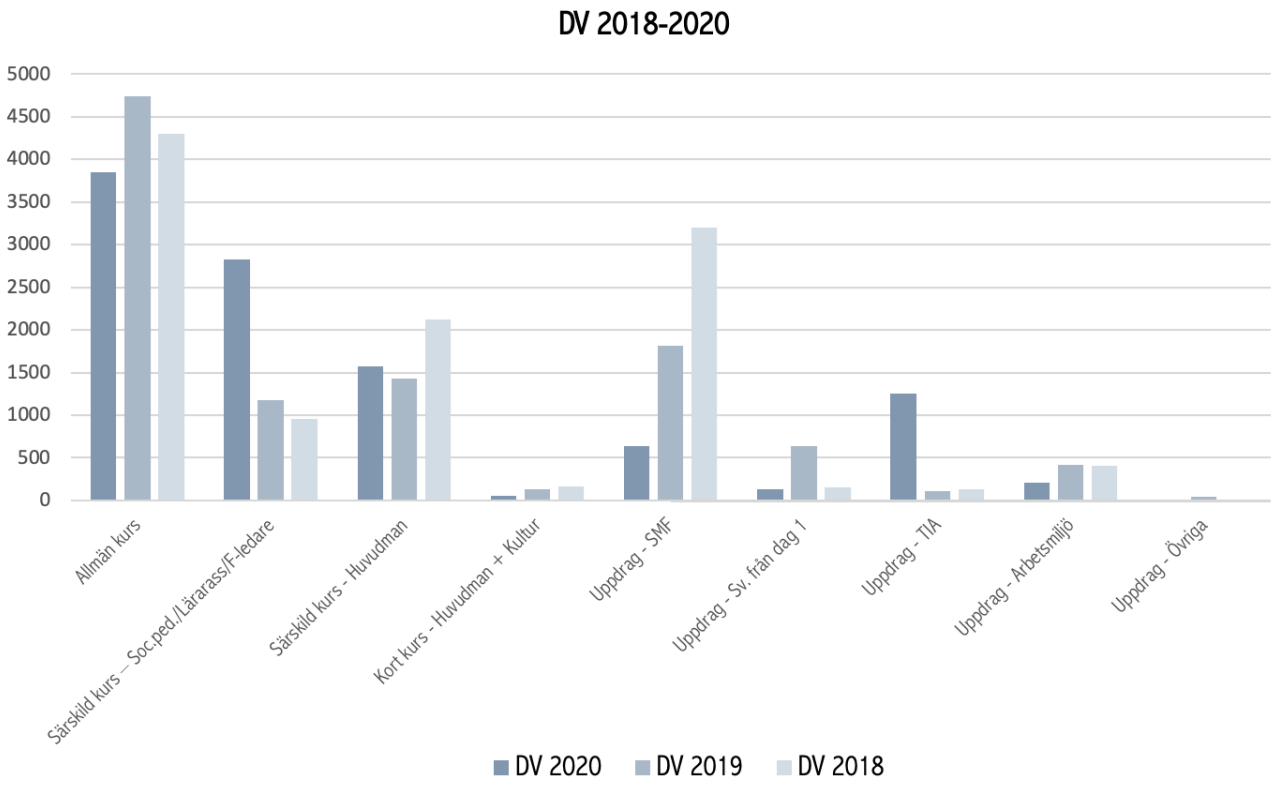

ALLMÄN LINJE

Studierna på folkhögskolans allmänna kurs har en hel del signifikanta kännetecken som särskiljer utbildningsformen från andra. För att nämna ett par exempel; vi har inga nationella kursplaner att följa utan formar till stor del utbildningens karaktär och innehåll utifrån den värdegrund och idébas som skolan vilar på; vi sätter inga betyg i enskilda delkurser utan graderar istället deltagarens studieförmåga med ett studieomdöme efter avslutad utbildning baserat på deltagarens hela studietid (1-3 år) av samtlig berörd pedagogisk personal; vår undervisning bygger till stor del på ett relationsbyggande mellan undervisande lärare och deltagare. Med detta i åtanke ska vi spegla 2020 års verksamhet på allmän linje.

ETT UTMANANDE ÅR UR ARBETSLAGETS PERSPEKTIV

Året 2020 blev på många sätt ett utmanande år för lärare och deltagare på allmän linje. Allt ifrån den dramatiska omställningen i undervisningsmetod som pandemin påbjöd och ett minskande deltagarantal till en oroande tillvaro med ett stort antal uppsägningar och sjukskrivningar i personalgruppen gjorde att såväl lärares som deltagares arbetssituation, uthållighet och kapacitet ställdes på hårt prov. Därtill implementerades fullt ut också det nya arbetssättet med tematisk undervisning som vi under föregående år förberett, men mer om det senare.

Jämfört med föregående år minskade antalet deltagare på allmän linje från 112 stycken vårterminen -19 till 87 stycken höstterminen -20. Planen för 2021 är att deltagarantalet minskar ytterligare till 72 deltagare vårterminen -21 och vidare ner till 54 deltagare höstterminen -21, vilket innebär en minskning med drygt 50% av deltagarunderlaget på fem terminer. Med deltagarunderlaget minskar också personalgruppens storlek. Under 2020 jämfört med året innan minskade personalstyrkan på allmän linje från 13 lärare till 7 inför vårterminen -21 (i heltidstjänster räknat från drygt 8 till cirka 5). För arbetslaget innebar detta, och kommer fortsatt att innebära, stora utmaningar i arbetet men även för deltagarna blir denna omställning kännbar. Deltagare som söker sig till folkhögskolan är ofta i större behov av ett sammanhang, en nära lärarkontakt, kontinuerlig handledning och stöd i undervisningen än personer som väljer andra skolformer, exempelvis Komvux. 2020 års stora personalomställning ledde till att denna för folkhögskolan kännetecknande pedagogik under året blivit lidande i allt från att flera djupa och långtgående lärarkontakter avbrutits till att den viktiga avslutande omdömesprocessen blivit mer sårbar. Därtill uppstod också ett stort kunskapsglapp och kontinuitet i arbetet då såväl biträdande rektor, samordnare/administratör som pedagogisk ledare för linjen valde att avsluta sina anställningar eller sades upp inför eller under 2020.

DIGITAL OMSTÄLLNING

Omställningen till pandemisäkert läge gjordes som i andra delar av samhället i flera steg. Under våren och hösten delades deltagargruppernas undervisningstid på skolan upp för att minska antalet personer på plats samtidigt, en del hade lektion på förmiddagarna medan andra på eftermiddagarna. Dessutom förlades merparten av undervisningen till digitalt distansbaserad, under våren via mötesplattformen Google Meet och under hösten via det stabilare och mer funktionsrika Zoom. Ett flertal läromedelsföretag öppnade upp sina digitala tjänster under våren och lärarna på allmän linje försåg sina deltagare med läromedel från NE (Nationalencyklopedin), Gleerups och Liber som en komplettering till den övriga undervisningen. Under hösten tecknades sedan ett avtal med NE för att ha fortsatt tillgång till undervisningsmaterialet även efter den initiala provperioden avslutats.

TEMATISKT ARBETE

Under året sjösattes det tematiska arbetet på allmän linje fullt ut. Det tematiska arbetet hade under föregående år diskuterats, planerats och testats i mindre skala för att under våren 2020 till stor del ersätta den tidigare ämnesspecifika undervisningen. En betydande andel av de i omställningen drivande lärarna var under vårterminen antingen sjukskrivna, föräldralediga eller i uppsägningstid, varför de kvarvarande lärarna fick en avsevärt ansträngd arbetssituation. Tack vare effektivt samarbete och god pedagogisk kompetens, men också tack vare en del uppoffringar, kunde lärarlaget ändå presentera och genomföra ett tematisk år med fyra teman. Undervisningen i ett par delkurser såsom matematik, engelska och naturkunskap 2 förlades av olika, främst pedagogiska, skäl vid sidan av det tematiska arbetet.

Årets första tema ”Det hållbara samhället” behandlade områden som omställningsfrågor, hållbar utveckling, internationella relationer, globala frågor och inre hållbarhet.

Det andra temat, ”Det digitala samhället” kom att, vid sidan av pandemiomställningen, handla om källkritik och fake news, om att “surfa rätt”, om “social media awareness” och digital påverkan. I och med den digitala omställningen blev det också blottlagt hur sårbar jämlikheten är i fråga om utbildning. Ett stort antal av våra deltagare har under året uttryckt att de saknar tillräckliga förutsättningar såsom digital utrustning, bredbandsuppkoppling, studieteknik/-disciplin och hemstudiemiljö god nog att bedriva studier fullt ut eller till stor del på distans. I den mån det varit möjligt har vi försökt kompensera detta med annat studiematerial än det ordinarie och fysiska träffar på och utanför skolan, men det folkhögskolemässiga i undervisningen har till viss del ändå blivit lidande av detta.

Årets tredje tema, ”Jag, Albins och samhället” innehöll bland annat delmoment som Samhällets grundstruktur/grundläggande samhällsorientering; Folkhögskolan som skolform - kunskapssyn och bildningstanken; Albins: Fackföreningsrörelsen, svenska modellen och arbetsmarknaden; och Svenska folkrörelsernas historia.

Det fjärde och avslutande temat för året kallade vi för ”Det rättvisa samhället” och behandlade nyckelbegrepp som demokrati, jämlikhet, jämställdhet, solidaritet, integration och delaktighet.

AVSLUTNING

Trots ett ansträngande år avslutade 30 deltagare (17 på våren och 13 på hösten) sina studier med behörighet till högskola/universitet eller yrkeshögskola vilket är en motsvarande andel jämfört med tidigare år. Detta är ett väldigt gott betyg till verksamhetens personal som trots denna utmanande tid ändå lyckats hålla kvalitén på undervisningen i nivå med vad deltagarna behöver. Det är också en stor insats av dessa deltagare att trots tuffa omställningar ro sina studier i hamn. Vi har däremot blivit smärtsamt påminda om hur omställningar både globalt och lokalt gör vår verksamhets karaktär sårbar. Folkhögskolans särart bygger på mötet människor emellan, på långvariga relationer och en frihet att anpassa såväl innehåll som arbetsformer. Året 2020 var en utmaning men också ett styrkeprov i dessa avseenden. Nu ser vi med tillförsikt fram emot både återhämtning och arbetsro men också med förväntan fram mot nya deltagare och förfining av vårt tematiska arbete 2021.

LÄRARASSISTENTUTBILDNINGEN

Ett av folkhögskolans signum är att vara en utbildningsaktör vilken fyller ett samhälleligt behov som andra utbildare inte har förmåga eller kapacitet att klara av. Folkhögskolan har i över 150 år mött samhället och matchat dess behov med unika och målinriktade utbildningar. När lärarassistentutbildningen startades upp på Albins var det just för att möta ett sådant behov och önskemål. Såväl lärare som skolledare och annan skolpersonal runt om i landet har efterlyst en ny sorts roll i skolmiljön för att skapa mer balans i yrkena och verksamheterna. Den nya yrkeskategorin lärarassistent blev för ett par år sedan en regeringsfråga och sedermera ett uppdrag för oss aktörer att utbilda.

Under hösten 2019 planerades och skapades stommen för den Lärarassistentutbildning som under januari 2020 startades upp på Albins dit cirka 70 sökande blev till 22 antagna deltagare. Dessa deltagare kom till oss med förväntningar och förhoppningar om ett framtida jobb i skolan som varken var det breda ansvars-fyllda läraruppdraget eller den mer begränsade och individanpassade elevassistentrollen men som emellanåt kunde tangera både och – en spännande, innehållsrik och utmanande yrkesroll – jobbet som lärarassistent.

Deltagarna blev dock ganska snart varse att livet som lärarassistent och därmed också som lärarassistentstudent inte alltid var helt tydligt i konturerna. Olika utbildningsaktörer, ofta folkhögskolor, fokuserar på olika innehåll i sina utbildningar och i yrkeslivet har lärarassistenter vitt skilda arbetsuppgifter eftersom behoven ser så olika ut från skola till skola. Vårt jobb blev alltså att förse våra studenter med kunskaper och verktyg för att kunna matcha en väldigt dynamisk och varierande roll på arbetsmarknaden, något vi efter några om och men lyckades väldigt bra med men inte utan en del utmaningar på vägen.

Av flera anledningar var de lärare som planerade utbildningen inte de lärare som sedan skötte undervisningen, och under våren och hösten kom vi till lägen där även flera andra än de initiala hamnade i undervisning hos gruppens deltagare. Därtill gick undervisningen in i ett Corona-anpassat läge. Den utbildning som vi under hösten 2019 hade utformat och kommunicerat med deltagarna kom alltså att få ny skepnad inte bara en utan flera gånger under läsårets lopp. I vissa lägen var detta grund för oro och ifrågasättande från deltagarna. Trots detta och till största del tack vare ett erfaret och pedagogiskt skickligt lärarlag kom utbildningen att bli ett lyckat projekt. ->

Av de 22 antagna deltagarna examinerades 21 deltagare med en godkända resultat (den 22:a avbröt sina studier tidigt).

Under året berikades deltagarna i bland annat kurser som psykologi, pedagogik, specialpedagogik, skoljuridik, yrkesetik och arbetsrätt. Därtill fick de öva sig i ett flertal praktiskt yrkesrelaterade förmågor såsom lågaffektivt bemötande, Motiverande samtal (MI), konflikthantering, ledarskap och en hel del IT och administration. Under utbildningen genomförde deltagarna dessutom en fem veckors praktik som de till största del ordna med själva – allt ifrån kommunal och privat grundskola i alla åldrar till Komvux och folkhögskolor i närområdet. Många kom tillbaka inte bara med känsla på att deras val av utbildning var rätt utan också med en bekräftelse på att utbildningens innehåll försett dem med viktiga verktyg i yrket. Detta framgick tydligast i de praktiksamtal vi hade och i de examensarbeten deltagarna skrev. Våra lärarassistenter hade gjort stort avtryck i sina verksamheter och vice versa! Några av våra deltagare fick löften om framtida vikarieanställningar - ibland som lärarvikarie, ibland som elevassistent och ibland som lärarassistent.

Dessvärre har kommuner och andra skolaktörer inte ännu helt omfamnat den nya yrkeskategorin lärarassistent – man ser att behovet finns men på sikt ser man inte att de ekonomiska förutsättningarna gör det, vilket har lett till att den faktiska arbetsmarknaden för lärarassistenter ännu är relativt begränsad. Detta är en av anledningarna till att vi inför 2021 pausat intag till lärarassistentutbildningen och istället lägger resurser på de områden vi i högre utsträckning ser leder till vidare studier eller anställning. När arbetsmarknaden kommit ikapp har vi teoretiskt goda förutsättningar att igen möta behovet av lärarassistenter till regionens skolor. Till dess får vi vara stolta över de 21 vi hittills examinerat och ha tillförsikt att dessa i sina kommande yrkesroller hjälper till att bekräfta att deras jobb bär en viktig funktion så att arbetsmarknadens behov på sikt matchar upp mot det i skolvärlden upplevda.

FÖRÄNDRINGSLEDARE FÖR OMSTÄLLNING

Under höstterminen bedrevs kursen för första och enda gången, på halvfart och distans. Det var osäkert under den mycket korta förberedelsetiden om och hur vi kunde bedriva en ny kurs för Albins under rådande pandemi. Torgföring av kursen var minimal och med lite resurser i form av tid, personal och budget. Det blev sedvanlig kursbeskrivning på *folkhögskola.nu* och en hemmagjord "reklamfilm " i vår egen Facebookgrupp, det var allt. Ändå kom det in 22 ansökningar och vi beslöt att starta men utan fysiska träffar och studiebesök som var tänkt. Detta var ändå bra eftersom de som bestämde sig för att vara med kom från distansavstånd och väldigt bred bakgrundserfarenhet vilket gav mycket intressanta samtal och diskussioner på våra digitala möten. Allt arbete med kursen gjordes med en 50%-ig lärartjänst under hösten 2020, från 25 augusti till 11 december.

All undervisning bedrevs genom digitala plattformen Zoom, litteraturstudier och att vi tipsade varandra om bra dokumentärfilmer och föreläsningar på YouTube med efterföljande reflektioner och diskussioner.
Kursens innehåll lades upp utifrån boken *What Is to What If. Unleashing The Power Of Imagination* av Rob Hopkins som grundade Transition Townrörelsen i Storbritannien och som spridit sig över världen. I Sverige kallas den Omställningsrörelsen och handlar om folkrörelsen som vill lämna fossila bränslen bakom sig, ofta genom lokala initiativ. Drivkraften är den växande medvetenheten om klimatförändringarna, förlust av biologisk mångfald och ohållbara livsstilar. Kursen var tänkt som en guide till att bli en nyckelperson i omställningsprocesser på arbetsplatser, organisationer eller i grannskapet.
Förutom tidigare nämnd bok använde vi oss av *Omställningshandboken*. En handbok i hur man leder processen i ett lokalt Omställningsinitiativ med utgångspunkt från svenska grupper som redan kommit igång.

Vi utgick också från aktuella händelser och forskning om hållbarhet och gick igenom konceptet *Planetens gränser* som arbetats fram av Johan Rockström m.fl. Utifrån dessa gränser har ekonomen Kate Raworth kompletterat den naturvetenskapliga modellen med ett socialt "golv" dvs. miniminivåer av sociala mål som ett samhälle bör eftersträva. Dessa två modeller sammanfogas till en ny, som beskrivs i *Donut Economics*. Vi studerade exemplet Amsterdam. Denna model är inspirerad av ekonomen Herman Daly's tankar om en en "tom värld" till en "full värld" som får konsekvenser för våra tankar om evig ekonomisk tillväxt och leder oss till cirkulär ekonomi m.m.

Det tredje benet under hösten handlade om sociala processer för att stimulera till omställning. Vi studerade olika exempel och använde olika socialpsykologiska modeller i våra tankar. Bl.a. studerade vi Olof Palmes

tal under FNs första miljökonferens den 6 juni 1972 i Stockholm och diskuterade vilka hinder som finns för att förverkliga tankarna i hans tal. Avslutningsvis gjorde kursdeltagarna en berättelse eller en film om deras roll i en omställningsprocess enligt konceptet "storytelling".

Kursdeltagarna var bedrövade över att vi inte kunde fortsätta kursen under vårterminen. Många positiva tankar om förändringsprocesser emot en hållbar värld föddes och för dem som var aktiva inom Arbetarrörelsen önskade att rörelsen kunde öka sin medvetenhet och bli mer aktiva inom klimat- och miljöfrågor innan det är försent.

SOCIAL-PEDAGOG

Socialpedagoger utbildas för att arbeta inom till exempel skola, HVB eller socialtjänst. Utbildningen genomförs i form av olika kurser och pågår under två år på helfart. Praktik och besök från yrkesaktiva socialpedagoger är en viktig del av utbildningen. Kurserna har som mål att producera socialpedagoger som har både praktiska färdigheter och teoretisk kunskap. Sammanfattningsvis syftar utbildningen till att ge deltagarna:

- Praktiska metoder och verktyg för att arbeta socialt med människor som till exempel samtalsmetodik.
- Förmågan att samarbeta med andra och reflektera över sin egen praktik.
- Kunskap om källkritik, vetenskap och evidensbaserad praktik.

Socialpedagogutbildningen har under verksamhetsåret utökat antalet deltagare och fått en ny kollega. Den nya kollegan Alexander Platon kommer vara ansvarig för undervisningen i psykologi och medverka som lärare i flera andra kurser. Söktrycket till utbildningen har varit fortsatt mycket högt. Albins har blivit medlem i föreningen BALSAM som kvalitetssäkrar socialpedagogutbildningar. Läraren Cilla har också blivit invald i BALSAMs styrelse. Mycket av energin har gått till att hantera covid19 och omställningen till distansundervisning. Utöver detta har vi fortsatt att utveckla undervisningen på utbildningen bland annat genom en reviderad och utvecklad kursplan i psykologi.

Under året har vi börjar förbereda något som vi kallar för "linjeråd". Tanken är att viktiga beslut som lärarlaget tidigare tagit själva ska hänvisas till rådet som träffas tre gånger per termin. I rådet sitter lärarna, skolans rektor samt representanter från deltagarna. Vi hoppas öka deltagarnas möjligheter till inflytande med denna satsning. Denna satsning är särskilt relevant eftersom skolan uppmärksammar demokratins hundraårsjubileum.

De två nya klasserna på Socialpedagogutbildningen kunde trots allt komma iväg på introduktionslägret som genomförs varje år. Lägret, som arrangeras av deltagarna själva, är en viktig del i utbildningens uppstart med teambuilding och organisering av verksamheten som två huvudmål.

UTBILDNINGAR ÅT RÖRELSEN

SYFTE OCH RIKTNING

Att aktivt utveckla svensk arbetarrörelse till att bli den ledande utvecklaren av Sverige den bör vara. Vi ska befinna oss i en position där vi leder rörelsens utveckling på de områden där vår kompetens möter rörelsens framtida behov. För att leda framtidens utvecklingsbehov hos rörelsen ska vår kompetens vara i ständig utveckling. Utveckling betyder förändring och ständig förändring betyder perfektion. Rörelsen ska till en position där den leder samhället, inte reagerar på andras utveckling.

Våra mål är satta för att nå vårt syfte och är precis som syftet ambitiösa men fullt realistiska.

Våra mål är:
- att leverera utveckling av människor i absoluta världsklass,
- att ständigt utveckla oss själva, att aldrig stå stilla, ständigt vara i rörelse,
- att finnas tillgängliga för våra medlemsorganisationer med rimligt kort varsel,
- att lyssna på våra medlemsorganisationer för att förstå deras behov,
- att utveckla organisationer, företag och samhället i övrigt,
- att vara rörelsens pedagogiska växthus,
- att utmana rörelsen med nya tankar och metoder,
- att verka som bollplank åt rörelsen i viktiga frågor.

ANSTÄLLDA

Den 1 januari 2020 var vi fem heltidsanställda plus fantastisk administrativ personal som arbetade med rörelseutbildningarna. Utöver det har vi upparbetat ett skickligt pedagoglag som kör utbildningar i vår regi. Under 2020 har vi haft 12 pedagoger med korttidsanställningar i vår tjänst. Intresset att utvecklas genom oss är fortfarande betydligt större än vår nuvarande kapacitet i antalet anställda folkbildare. Varje månad säger vi nej till eller lägger utbildningssatsningar från rörelsen på vänt. Ett angenämt problem för oss men ett bekymmer för rörelsen i stort.

VÅRT UPPTAGNINGSOMRÅDE 2020

Från Skellefteå i norr till Bryssel i söder.

FYSISK UTVECKLING

Som en viktig del i att möta, överträffa och utveckla rörelsens förväntningar pedagogiskt har vi under 2020 ytterligare utvecklat vår fysiska mötesplats, vårt pedagogiska växthus, plats för kreativa tankar på Albins folkhögskola. Våra lokaler fungerar även som mötes- och samtalsrum för rörelsen, oftast med vår medverkan i litet eller stort.

DIGITAL UTVECKLING

Redan innan pandemin hade vi bestämt oss för att bli digitala i betydligt större utsträckning. Dels som ett komplement till det fysiska rummet men inte minst som en utveckling av densamma. Så när pandemin väl slog till var vi mycket snabba med att ställa om. Vi har under året fått chansen att utveckla det digitala mötet till att i vissa fall komma nära det fysiska mötet och i andra fall faktiskt överträffa det. Vi har testat och använt oss av olika kameror, mikrofoner och digitala plattformar. Vi vet och kan väldigt mycket mer nu än för ett år sedan om utveckling av människor i en digital miljö. Vi är väldigt långt framme digitalt och vi kommer att fortsätta utveckla och utvecklas på det här området även framöver. Vi har hjälpt flera andra organisationer att ta tryggare och skickligare steg in i det digitala.

När rekommendationerna från FHM tillät kunde vi ha kursdeltagare på plats i våra lokaler. För de som inte kunde närvara fysiskt erbjöd vi medverkan på länk via Zoom.

FACKHÖGSKOLA

Vi har utvecklat flera nya utbildningar till att nå ett ökat djup. Istället för fler kortare utbildningar utvecklar vi nu färre men längre och djupare utbildningar. Längre och djupare utbildningar skapar betydligt bättre förutsättningar för en skickligare rörelse. Albins folkhögskola är en av väldigt få folkhögskolor i landet (och världen) som på riktigt och aktivt kör och utvecklar människor med fackliga förtroendeuppdrag. Fackföreningsrörelsen är inget särintresse, den är i allra högsta grad en samhällsbyggande faktor. Den samhällsbyggande faktorn behöver en fackhögskola och den fackhögskolan är vi.

BREDD ELLER SPETS?

Vi har en stor bredd i våra uppdrag, vilket också skapar en fantastisk spets. Det är tack vara våra utbildningar på ”lägre” nivåer som vi kan leda utvecklingen på de ”högre” nivåerna. Och vice versa.

ORGANISATORISK UTVECKLING

Vi har i år tagit det naturliga steget att inte längre särskilja fackliga utbildningar med fokus på arbetsmiljö från andra fackliga och politiska utbildningar. Alla utbildningar som riktar sig mot rörelsen ligger nu samlat under samma paraply, vilket gör oss skickligare. Vårt handledarlag kommer också successivt att anpassas mot hela rörelsen.

EN SAK TILL... ELLER TRE...

Under 2020 har vi lagt mycket resurser på att utveckla och köra Handels utbildningar för förtroendevalda både regionalt och centralt. Riktigt roligt!

Vi har genomfört en storsatsning för förtroendevalda och chefer på ICA lagret i Helsingborg.

Trots rådande omständigheter med pandemi har vi aldrig tidigare genomfört så mycket utbildning åt rörelsen som 2020.

Richard Pelle höll liksom våra andra pedagoger under året distanskurs från våra egna lokaler på Eriksgatan i Landskrona.

SMF

Arbetsförmedlingens reformation, som nu varit aktuell en period, tillsammans med pandemin har föranlett en förändrad arbetsgång hos Arbetsförmedlingen. Inledningsvis under våren var det ett lågt anvisningsflöde från Arbetsförmedlingen, men under mars-april kom nya direktiv som innebar att SMF-verksamheten skulle prioriteras. Vi såg fram emot ett större deltagarunderlag men till en början såg vi ingen ökning av anvisningar. Anledningen till detta låg i att Helsingborg nu tagit över Landskronakontorets upptagningsområde. Dessvärre hade man inte med upptagningsområdet tagit med sig det samarbetsupplägg vi haft med Landskronakontoret, ett samarbete som gjort att Arbetsförmedlingen kunnat anvisa och vi kunnat ta emot deltagare till SMF-kurser med många olika inriktningar baserade på ålder, bakgrund och behov.

Nu har Helsingborgs Arbetsförmedlingen istället gått över till att Ung Framtid är den enhet som anvisar deltagare till skolan. Detta har resulterat i 48 stycken deltagare under det gångna året och det med en jämn fördelning över vår och höst. Förändringen har dock inneburit att man begränsat anvisningsunderlaget till personer under 25 år. Vi har i kommunikationen med Arbetsförmedlingen betonat att regelverket tillåter även äldre deltagare och detta har resulterat i ett fåtal anvisningar ur den kategorin. Initiativet har dock då varit Landskrona kommuns som då med stöd av Arbetsförmedlingen hjälp deltagare att få en plats hos oss.
Pandemin har givetvis även drabbat SMF-verksamheten där det trots tidigare regelverk under året blev tillåtet att vi som aktör även får genomföra SMF distans-/fjärrbaserat.

Det har givetvis varit en utmaning att under dessa förutsättningar lyckas motivera deltagare till vidare studier när de inte kan vara på plats. I mars gick SMF över till att köra allt på distans. Under sommaren kunde vi gå tillbaka och ha en viss undervisning på plats, blandad med distansmoment. Under hösten var det en bra början där deltagarna var på plats tre dagar i veckan och hade två dagar på distans. Efter höstlovet blev det dock åter som för övriga helt på distans igen.

Detta har medfört att vi inte har haft samma goda resultat som vi haft innan med uppskattningsvis 20% som gått vidare till studier hos oss på Allmän linje. Då vi inte har haft samma kontakt och uppföljning som vid ”vanliga” SMF som varit på plats, har vi inte någon statistik på vad som har hänt med de övriga som gått SMF.

TIDIGA INSATSER FÖR ASYLSÖKANDE (TIA), SVENSKA FRÅN DAG 1, ETABLERINGSKURS

Etableringskurserna består huvudsakligen av att tillhandahålla grunder i det svenska språket och informera om hur det svenska samhället fungerar. Tillströmningen på deltagare till Etableringskursen var i år extremt låg. Planen var att vi skulle kunna ta emot ett mindre antal deltagare men det har inte blivit mer än några förfrågningar från Arbetsförmedlingen. Förfrågningarna har dock inte lett till några deltagare alls under 2020.

På Svenska från dag ett har vi haft en mindre grupp på sex personer som har studerat tillsammans med vår TIA-verksamhet. I verksamheten har vi lärare som är flerspråkiga och själva har bakgrund som asylsökande som stor träffsäkerhet varit behjälpliga i mötet med deltagarna där just de befinner sig, bland annat genom information och stöd i deras nuvarande situation.

Även lokalvården fick nya prövningar under året - det hanterades med hjärtat på rätta stället.

Lärare från Socialpedagogutbildningen höll i Hälsopedagogik med gruppen och körde hälsoaktiviteter varje torsdag eftermiddag. Vi hyrde Landskrona idrottshall där vi utövade många olika aktiviteter inom hälsofrämjande områden. Det var allt från lagsporter som fotboll, basket och badminton, till olika fysiska aktivitetspass.

Våra lärare från den fackliga delen av vår verksamhet höll en form av facklig grundutbildning för gruppen. Målsättningen var att ge dem en bra och grundlig kunskap över hur den svenska arbetsmarknaden fungerar så det inte blir utnyttjade på framtida arbetsplatser. Det är en självklarhet att om man gått en utbildning på Albins folkhögskola ska man ha fått möjlighet att lära sig om sina rättigheter och skyldigheter på arbetsmarknaden.

Vi har samarbetat med Hej Främling kring hälsoaktiviteter där vi uppmuntrat deltagarna att medverka på deras aktiviteter. Deras ledare har även varit inne på en del av våra lektioner för att både informera och köra en del Hälsopepp, som de kallar sin insatts.

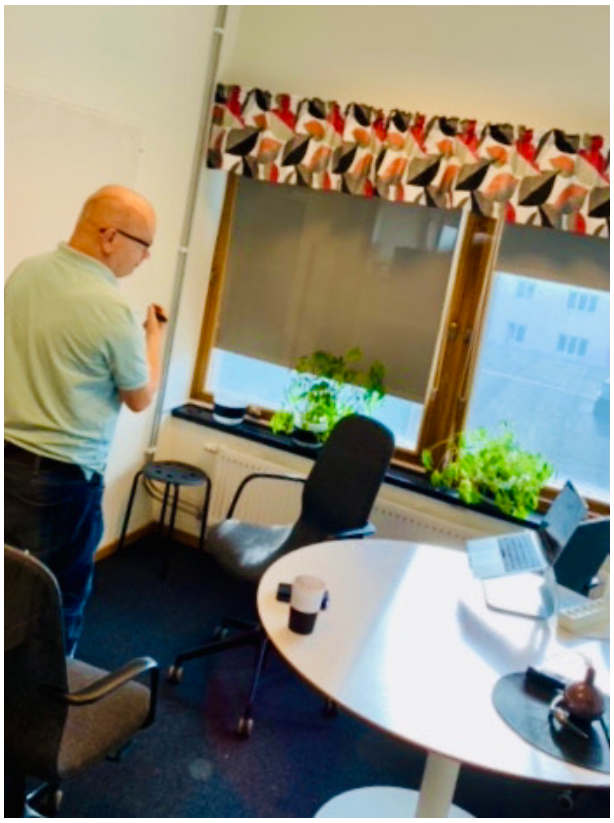

På Albins har vi sedan länge legat i digital framkant. Under våren blev våra pedagoger internt vidareutbildade i den digitala teknik som krävdes för att hålla undervisningen igång.

Med anledning av coronavirusets utbrottet fick vi gå över till att bedriva undervisning på heldistans från mitten av mars. På skolan har vi riklig tillgång på teknisk utrustning såsom surfplattor, datorer, datorprogram och appar. Detta underlättar deltagarnas lärande samt möjliggör en mer inkluderande lärmiljö. Ett problem som identifierades tidigt var att många deltagare i sin hemmiljö saknade en tillräckligt väl fungerande teknisk utrustning och tillgång till internet. När undervisningen gick över till videomöten eller inspelade lektioner krävde detta mer surf än deltagarna hade via sina telefonabonnemang vilket i sin tur ledde till en ytterligare anpassning från pedagogerna och deras arbetssätt. Våra deltagare har olika behov och därför har vi också använt och utvecklat olika metoder för att stötta deltagarna att lyckas med sin språkinlärning.
Skolan fungerar dessutom som en social mötesplats för våra deltagare och den vana vid våra fysiska möten och att arbeta i grupp som upphörde med restriktionerna fick också andra konsekvenser. Det vi sett är att inte minst de deltagare som haft problem med ensamhet, depression och utanförskap hamnat i svåra situationer.

Under pandemitiden har vissa av deltagarna förlorat sina bostäder som de tillhandahållits av Migrationsverket, vilket har påverkat deras situation så mycket att de inte kunnat koncentrera på studierna. Vi har hjälpt till och stöttat deltagare som förlorat sina boende genom att hänvisa dem till Röda korset eller Landskrona församling där vi har kontinuerligt kontakt och väldigt bra samarbete. Några av deltagarna har blivit flyttade till andra kommuner vilket även det orsakade en viss otrygghet och orolighet hos deltagarna.

Men trots dessa motgångar så ha vi haft motiverade deltagare som ville ta del av undervisning. Under kursens gång fick vi plocka ut vissa deltagare som arbetade på olika nivåer eller hade problem med surf och uppkoppling. Det var några av våra lärare som arbetade med svenska för deltagarna på en individuell bas. Det hände även att vi körde pedagogiska promenader med deltagarna utomhus vilket var väldigt uppskattat. Självklart skedde detta enligt Folkhälsomyndighetens rekommendationer med avstånd och hygienrutiner. Den grupp vi hade under våren gick som planerat ut till sommaren. ->

I maj 2020 ansökte vi om nya medel för verksamheten på närmare 3,1 miljoner. Tyvärr fick vi avslag på vår ansökan och blev endast beviljade 750 000 kr, vilket gjorde att vi fick minska både perioden och antal deltagare i TIA under hösten 2020. Detta trots att vi haft ett underlag på tre gånger så många som vi kunnat nå nu. Vi startade igång en grupp på cirka 20 deltagare i september som kommer att fortgå till slutet på mars 2021. Höstens undervisning fortsatte under mer planerade former. Detta då vi kunde starta upp genom att vara på plats vissa dagar i veckan och delar på distans. Vi kunde ge deltagarna egen teknisk utrustning då vi i ansökan fått medel för att ge deltagarna tillgång till en iPad under utbildningen. Från höstlovet fick vi åter gå över till heldistans vilket sträckte sig över sista delen av 2020. Det blev dock ett bättre och mer strukturerat arbetssätt när det fanns en förberedelse och planering inför detta.

I kölvattnen av TIA-verksamheten har vi även fått medel till ett projekt från Skånska folkhögskolor i samverkan som drivits i samverkan med Länsstyrelsen i Skåne, Region Skåne och Arbetsförmedlingen.

Projektet, som heter *Förstärkt vägledning mot arbetsmarknaden för asylsökande och nyanlända*, har gett oss medel till att ha en 40% tjänst som fokuserat på deltagarna i TIA-gruppen. Vi är en av tre pilotskolor som fått möjlighet att delta i detta spännande projekt vars ytterst mål är att genom en förstärkt vägledning underlätta och påskynda asylsökandes och nyanländas etablering i arbetslivet. Diar som hållit i undervisningen har genom individuell och gemensam vägledning tagit sin utgångspunkt i deltagarnas tidigare utbildning och arbetslivserfarenhet. Ambitionen har varit att inom ramen för projektet identifiera och pröva olika metoder beroende på de nyanländas utbildningsbakgrund, kön och ålder. Detta kommer att fortsätta till april 2021 då det ska leda till vidare till att pröva metoder för att utveckla vägledningen mot arbetsmarknaden på folkhögskolan för målgruppen. Erfarenheterna från projektet ska sedan kunna ligga till grund för att förstärka vägledningen mot arbetsmarknaden på alla skolor i Skåne – och i förlängningen även alla skolor i Sverige.

Tack vare de kontakter och samarbete inom TIA, Nätverk - Aktivitet - Delaktighet (NAD) samt med Landskrona kommun har flera kontakter i närliggande organisationer knutits. Genom de nätverksträffar vi deltagit i och kontakter vi knutit har vi under pandemin varit en av de verksamheter i Landskrona som har lyckats hålla kontakt med deltagarna trots dessa svåra omständigheter. Vi har lyckat bygga ett stort förtroende hos deltagarna! Det är många av de andra aktörerna som har sökt sig till oss för att få kontakt med målgruppen och det finns förhoppningar om att vi ska kunna fördjupa vårt samarbete med detta nätverk.

Under året gick två i vår personal utbildningen *Föräldraskap i Sverige* (FÖS) genom BRIS. Vi höll sedan också, i samarbete med Landskrona kommun, en kurs för våra deltagare där vi stod för deltagare och lokaler och kommunen bidrog med handledare. Under året gick det över till att vi själva genomförde utbildningen då vi fått kompetensen efter personalens utbildning. Vi ser med tillförsikt att dessa nya kontakter kommer leda till ytterligare verksamhet som utvecklar oss som skola och gynnar den målgrupp vi riktar oss till. Vi har kunnat se att personer som för några år sedan gått Etableringskurs hos oss nu etablerat sig i Sverige återvänder till skolan som sökande till utbildning på Allmän linje.

Den nya digitala belastningen krävde förbättrad utrustning. Under året investerade skolan i såväl kameror och mikrofoner som ett nytt modernt wifi-system.
...och handsprit.

STUDIE- OCH YRKESVÄGLEDAREN

Under våren 2020 publicerade SCB en rapport (*Uppföljning av allmän kurs på folkhögskolan*) i vilken vi speglar årets bidrag från studie- och yrkesvägledaren. Vi gör mindre nedslag i rapporten men vill man läsa den i sin helhet så finns den en Googling bort. Fokus för studie- och yrkesvägledarens arbete har under året legat hos deltagare på Allmän kurs och SMF. För deltagare på socialpedagogutbildningen finns undervisande lärare tillgängliga för motsvarande samtal och vägledning. Lärarna på utbildningen har i högre utsträckning förankring och kontakter med de branscher dit deltagarna efter avslutad folkhögskoleutbildning söker sig.

Deltagare som söker sig till folkhögskolan har i många fall en tillvaro de önskar finna en ny riktning på och man ser folkhögskoleformen och Albins som ett tidigt steg i den processen. I vissa fall vet man sin riktning och har ett tydligt mål men i många fall är deltagaren inne i en process där framtidsvalen bearbetas under studietiden. Inom folkhögskolans pedagogik och didaktik är frågorna *Vad ska jag bli?* och *Vem ska jag bli?* centrala, och för oss som studie- och yrkesvägledare också viktiga utgångspunkter i de vägledande samtalen med deltagarna. Samtalen med deltagarna sker både spontant och planerat under hela läsåret. De planerade samtalen blir fler ju närmare terminsslut och examen deltagaren närmar sig, medan de spontana är just spontana och uppkommer under terminens gång.

SCB presenterar i sin rapport skälen till varför deltagare söker sig till folkhögskolans allmänna kurs. De fyra främsta av dessa är att man vill *Få grundläggande behörighet till studier på högre nivå* (ca 80%), *Förberedelse för fortsatta studier* (ca 30%), *Personlig utveckling* (ca 30%) och *Förbättra mina chanser på arbetsmarknaden* (ca 20%). Dessa siffor stämmer ganska väl överens med vad vi möter på Albins, även om skäl nummer ett i ordningen ovan är nästintill hundraprocentigt hos oss.

De planerade vägledningssamtalen fyller ofta ett tydligt syfte och kretsar exempelvis kring vilka utbildningsvägar man kan ta för att öppna upp en karriärväg eller vilka yrken som lämpar sig baserat på ens förmågor och intressen. De spontana samtalen kan snarare handla om kartläggningar av dessa förmågor, intressen och förutsättningar. Inte sällan hamnar vi med deltagare i diskussioner kring normer, förväntningar och samhällsstrukturer. Som vägledare vill vi utmana invanda tankemönster och föreställningar hos deltagarna genom att i samtal, ofta med MI som utgångspunkt, vidga deltagarens perspektiv på sig själv, sin omvärld och sin framtid.

Enligt SCB:s rapport tar sig drygt 60% av deltagarna på allmän kurs vidare till andra studier varav majoriteten (40%) till högskola/universitet. Omkring en tredjedel av deltagarna har istället efter avslutad allmän kurs börjar arbeta. Efter avslutad allmän kurs har andelen arbetslösa drygt halverats från 20% till mindre än 10% och till största del är det så att man bytt sysselsättning. Ofta har man gått från osäkra arbetsförhållanden eller arbetslöshet till studier eller fasta anställningar. Folkhögskolan kan alltså betraktas som en utpost för omställning och för många deltagare finner man sin väg, eller åtminstone nästa steg på vägen, hos oss.

Genom att förena de folkhögskolemässiga idealen med kontakter och kunskaper i andra instanser och utbildningsformer har vi som studie- och yrkesvägledare en stor möjlighet att lyfta in det för deltagaren okända innanför kända väggar och med det bidra till att nästa steg i deltagarens utvecklingsprocess blir i riktningen mot ett upplyst självförverkligande.

Studie- yrkesvägledaren har kontinuerlig kontakt med Arbetsförmedlingen, studie- och yrkesvägledare på kommunen, högskolor och andra utbildningsanordnare. Under året har dessvärre de flesta studiebesök och informationsträffar med externa samarbetspartners ställts in eller i digital form varit mindre lockande för deltagarna varför det interna arbetet istället har intensifierats.

Inom ramen för det tjänsteutrymme på 20% som studie- och yrkesvägledaren har att förfoga över ingår även aktivt deltagande i Deltagarhälsoteamets arbete (se kuratorsdelen).

KURATORN

Under våren och hösten 2020 omfattade kuratorstjänsten 100%, varav 20% bestod av kurativt stöd samt undervisning på lärarassistentutbildningen.

Kuratorn arbetar stödjande och stärkande för att främja deltagarens skolsituation. Kuratorns huvudsakliga uppgift är individuella stödsamtal med deltagare.

Oftast får kuratorn kontakt med deltagaren genom hens mentor eller undervisande pedagog, och ibland kontaktar deltagaren kuratorn på egen hand. Samtalen är frivilliga och lyder under sekretess. Utöver individsamtalen är kuratorn behjälplig i kontakt med andra myndigheter såsom CSN, Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, Polisen och Socialtjänsten. Kuratorn verkar även som stöd till att etablera kontakt med vården (både primärvården och psykiatrin) samt övriga hjälpinstanser såsom för boende om deltagaren uttrycker behov av detta.

Kuratorn ingår även i skolans DHT (deltagarhälsoteam), där kurator tillsammans med studie- och yrkesvägledare och rektor har inbokade och fasta tider med mentorerna. I detta forum lyfter mentorerna fram deltagare som på något sätt behöver stöd och där eventuell åtgärd behöver sättas in. Detta sker var fjortonde dag.

En till två gånger per termin deltar kuratorn i nätverksträffar med kuratorer på andra folkhögskolor i Skåne, dels för att etablera och upprätthålla kontakter men också för att utvecklas i yrkesrollen som kurator.

Under våren 2020 arbetade kuratorn mer uppsökande på grund av den pågående pandemin. Kuratorn tog då kontakt med deltagare per telefon för att se om de behövde någon form av stöd då undervisningen förändrats från plats till fjärr/distans. Under hösten 2020 övergick telefonsamtalen mer och mer till stödsamtal via programmet Zoom.

Under våren 2020 riktade sig det kurativa arbetet om 20% mot deltagarna på Lärarassistentutbildningen, detta skedde också i uppsökande form. Under hösten 2020 undervisade kuratorn om 20% i MI (Motiverande Intervju) på Lärarassistentutbildningen.

ENGAGEMANG I UTBILDNINGSVERKSAMHET MED ANDRA FOLKHÖGSKOLOR OCH ORGANISATIONER

Rektorerna för Skånes folkhögskolor hade även år 2020 regelbundna träffar där Albins rektor Krister G Ramström deltog. Träffarna hölls innanför ramen för föreningen Skånes folkhögskolor i samverkan och har pga. pandemin huvudsakligen skett i digital form. Därmed har också folkhögskolorna och vår värld kunnat tydliggöras för Region Skåne på ett bättre sätt än tidigare, vilket är ett av huvudsyftena.

Vår rektor Krister G Ramström har fortsatt suttit med i styrelsen för Föreningen arbetarrörelsens folkhögskolor (FAF). Föreningen har arbetat vidare med att stärka sammanhållning och utbyte mellan skolorna samt hur vi blir en aktivare resurs för arbetarrörelsen. Föreningens deltagande i utåtriktade aktiviteter så som mässor, kongresser etc. har pga. pandemin inte kunnat genomföras.

Richard Pelle från Albins och Jeremias Lind från Runö har på uppdrag av FAF arbetat fram en vidareutbildning för pedagoger på arbetarrörelsefolkhögskolorna. Utbildningen skulle varit igång men har flyttats fram i omgångar då det funnits en stark önskan om att hålla den med fysisk närvaro. Under hösten togs beslut i FAFs styrelse om att i april 2021 starta oavsett om det kan bli med fysisk närvaro eller digitalt.

I övrigt har det mesta i utbytesväg skolor och verksamheter emellan legat på en avskalad nivå, då formerna varit begränsade under pandemin, samtidigt som de flesta haft fullt upp med denna nya situation. Dock har en del möten, främst mellan SYV-nätverk, trots allt blivit av. Även en del utbyten mellan folkhögskolornas administratörer har kunnat genomföras såväl fysiskt som digitalt.

KOMPETENSUTVECKLING

Alexander Akterin har gått utbildningen Lärare leder genom Lärarförbundet, samt påbörjat högskolestudier inom Specialpedagogik och hittills tagit 15 poäng.

Jonas Borgström har gått sin andra och tredje termin på Rektorsutbildningen för folkhögskola, via Karlstad Universitet.
Krister G. Ramström har som tidigare år deltagit i en självstyrande rektorsfortbildningsgrupp, denna gång med inriktning Folkhögskolans roll för demokratin.

Christina Loman och Ann-Sofie Grönkvist har gått den digitala distansutbildningen Future Fit under sex veckor via Vision. Dessutom har Christina även deltagit i Stora Lönedagen på plats i Malmö före pandemin i regi av Tholin & Larsson.

Johan Falk har gått en Administratörsutbildning för SchoolSoft, samt FSOs Webbutbildning för SYV på folkhögskola.

Internt har vi utifrån det snabbt påkomna distans-/fjärrundervisningsläget till följd av pandemin genomfört ett flertal kortare utbildningar om utrustning, metoder och plattformar för digitalt arbete på distans. Var och en har sedan med erforderligt stöd av bl.a. vår IT-support Johan Falk utvecklat sig vidare inom detta.

På egen hand har var och en även lagt tid på fortbildning inom sina respektive områden, som exempel kan tas Pontus Wickman som utifrån arbete med delvis nya deltagargrupper ägnat egen fortbildning åt: svensk grammatikdidaktik, teoretisk förståelse för läsförståelse, musikpedagogik för SVS samt metoder och tekniker för distansarbete.

I slutet av året delade vi ut boken *Om Folkhögskolan – en särskild utbildningsform för vuxna*, som var nyutkommen för året, till såväl styrelse som personal. Boken beskriver väl komplexiteten och vidden av vad en folkhögskola är och förväntas vara.

UTVÄRDERING OCH KVALITETSSÄKRING AV VERKSAMHETEN

Arbetet som påbörjades 2019 med att konkretisera mål-/inriktningsbeskrivningar i Verksamhetsplanen för Allmän linje, samt förtydligade kursplanen för Socialpedagoglinjen med bl.a. lärandemål, för att därmed bättre kunna se vid utvärderingarna om det som planerats också gjorts och uppnåtts, landade under 2020. Styrdokument där detta återfinns beslutas av medlemsmötet i Ideella föreningen Albins folkhögskola varje höst i oktober. Under 2020 kommer vi fram till att komplettera med en handlingsplan för respektive verksamhet vilket kommer att starta under 2021.

Vår systematik för utvärdering av olika nivåer och delar i verksamheten ser ut enligt följande:
I basen finns våra utvärderingar i dialog med deltagarna, allt från de dagliga kontakterna mellan deltagare och lärare, deltagare och mentor, deltagare och SYV, deltagare och kurator eller deltagare och ledning (rektor respektive biträdande), till de mer strukturerade och formella i form av utvärderingssystem så som exempelvis FB Kvalitet, vilket nu kommer att ersättas av FSOs nya gemensamma utvärderings enkät.

Kontakten människa till människa ser vi som den centrala och också den som mest direkt får påverkan på det vi gör. Att göra ständiga justeringar för att så bra som möjligt möta varje deltagare där den är i sitt lärande för stunden är en del av folkhögskolans fundament och något varje pedagog jobbar med hela tiden. När det däremot gäller mer strukturella förändringsbehov är återkommande enkäter, så som FB Kvalitet (fortsättningsvis FSOs enkät istället), som vi genomför en gång om året (vanligtvis våren), svårslaget och de resultaten lyfter vi vidare till behandling kollektivt i lärarlagen eller i ledningen alt. styrelsen beroende på vad som kommit fram. Detta är bl.a. en del i de uppstartsdagar vi har i personalen inför varje läsårsstart i augusti. Vi har vid behov även uppföljning av utvärderingarna med styrelsen vid antingen höstens eller vårens Strategi- och framtidsdag.

På Allmän linje och på vår Socialpedagoglinjen görs det också med jämna mellanrum enklare enkätundersökningar för något enskilt område, för att se hur exempelvis ett moment tagits emot/fungerat. Vi har bl.a. använt detta och kommer att använda ytterligare i arbetet med att göra allmän linje allt mer tematiskt i sitt arbetssätt. Vi ser redan många fördelar med det tematiska och får det verifierat från deltagarna, men det uppstår även problem som behöver lösas då ett ->

nytt arbetssätt gör att en del beprövade vägar får överges till förmån för sådant vi ännu har liten erfarenhet av. Med hjälp av enkätundersökningar kan vi här få hjälp med att avgöra om ett problem är strukturellt eller hör samman explicit med en eller flera enskilda deltagare.

Även på våra kurser gentemot våra medlemsorganisationer använder vi utvärderingsenkäter, då med frågor framtagna i samverkan med medlemsorganisationerna. Resultaten värderas sedan gemensamt av oss och de vi samverkat med för att se om något skall ändras till nästa gång.

Utifrån den information mötena med deltagarna respektive de olik enkäterna ger tar vi det sedan vidare i vårt interna arbete. Just nu ser vi över vår arbetsorganisation för att få till en tydligare struktur för var respektive fråga skall tas.

För löpande information och förankring så har vi utöver de veckomöten som de olika verksamheterna håller även personalmöte för övergripande frågor en gång i månaden. Styrelsen har förutom sina styrelsemöten även två Strategi- och framtidsdagar inplanerad en på hösten och en på våren.

På den administrativa sidan gör vi andra kvalitetssäkringar genom bl.a. externa aktörer. Förutom en auktoriserad revisor via PwC har vi även en redovisningsbyrå för att säkra upp. Vi har fortsatt vår kontinuerliga riskbedömning av vår användning av statsbidraget med den redovisningsbyrån i syfte att säkerställa att vi inte har någon otydlighet eller felaktighet i användningen. Våra förtroendevalda revisorer har som tidigare varit ett bra och aktivt komplement i både vårt egna kvalitetsarbete och i den auktoriserade revisorns arbete med att granska.

Administrationens högborg!

JÄMSTÄLLDHETSINTEGRERING

2020 var planen att bli betydligt konkretare kring vårt arbete med jämställdhetsintegreringen i verksamheten. Vi tänkte till och med välja ett jämställdhetsombud precis som vi har skyddsombud – MEN plötsligt stod vi inför en pandemi och med alla nya situationer att tänka klokt och nytt kring fick detta sättas på vänt. Vi har dock en fin grund i vårt tidigare arbete som därmed fortfarande får stå för beskrivningen av var vi är nu och var vi varit under 2020, med detta arbete.

I vår Verksamhetsplan, som såväl styrelse som medlemsorganisationer fattar beslut om, lyfter vi frågan med formuleringen: ”Alla skall ha lika rätt till makt/inflytande över samhället och sitt liv.” Detta är en del av vad vi definierar som arbetarrörelsens värderingar och därmed vad vi med självklarhet utifrån vår huvudman och medlemsorganisationer baserar vårt görande på.

I de årliga inriktningsbeslut våra medlemsorganisationerna fattar med bäring på vår verksamhet i Idé- och måldokumentet slås det fast att ”…solidaritet, jämlikhet, medmänsklighet, demokrati och rättvisa – är ledstjärna i vårt arbete.”, där jämställdhet och arbetet med jämställdhet är avgörande för en jämlik verksamhet såväl som ett jämlikt samhälle.

Detta är alltså utgångspunkten för ledningen av skolan, AU (ordförande och vice ordf.) samt rektor och biträdande rektor, i det vidare arbetet med jämställdhetsintegrering.

Ute i den pedagogiska verksamheten gentemot deltagarna kommer det till uttryck i teman och utbildningar i Rättvisa, Genus och sex, Metoo, Föräldrautbildning (FÖS), vid behov tillgång till såväl kvinnlig som manlig kurator etc.

I de särskilda kurserna så som exempelvis Socialpedagoglinjen arbetar vi aktivt i urvalsprocessen med att få till en grupp med jämn könsfördelning. Även i andra utbildningar utanför statsbidraget, så som TIA (tidiga insatser asylsökande) åt Länsstyrelsen har vi försökt få till grupper med en balans mellan könen.

I ledningens strategiska arbete blir det t.ex. synligt i saker som en jämn könsfördelning i personalen, likalöneprincip bland pedagogerna, att vi i våra placering av vår buffert (egna kapital) bl.a. placerat i en Jämställdhetsfond, vilket är en fond som bara placerar i företag där det är en jämn könsfördelning i företagets styrelse.

SLUTORD

HUR STARK ÄR FOLKBILDNIGEN?

Nu utmanas folkbildningen – Studieförbund och Folkhögskolor – allt tydligare. Både i sin form och existens.

Det har under lång tid nästan funnits en konsensus om folkbildningens värde bland riksdagspartierna, Sverigedemokraterna undantagna. Men nu hörs allt fler röster som ifrågasätter vår existens, främst studieförbundens, men tro inte för ett ögonblick att det kommer att stanna där!

Även bland folkbildningens tillskyndare utmanar man oss – då inte i vår existens, men väl i vår form.

VAD ÄR VI NÄR DET INTE LÄNGRE ÄR FRITT OCH FRIVILLIGT SOM STYR?

Styrningen mot allt mer av samhällsnytta och den kroniska underfinansieringen oroar. Två av våra mest centrala styrkor har varit; den otroliga mångfalden av kurser/utbildningar inom vårt hägn och vår snabbhet/flexibilitet att ta oss an nytt.

En mångfald vi nu ser smalna av i takt med nyttoperspektivets allt tydligare prägel i departements- och Folkbildningsrådskommunikation.

En snabbhet/flexibilitet som allt mer lyser med sin frånvaro i takt med allt mer slimmade organisationer, när finansieringen tryter.

Nu är det viktigare än någonsin att försvara folkbildningens värden – friheten, mångfalden och förmågan att möta det nya med nyfikenhet och framåtanda.

VI ÄR PRECIS SÅ STARKA SOM VÅR FÖRMÅGA ATT SAMARBETA!

Folkhemstalet

”Hemmets grundval är gemensamheten och samkänslan. Det goda hemmet känner icke till några privilegierade eller tillbakasatta, inga kelgrisar och inga styvbarn. Där ser icke den ene ner på den andre. Där försöker ingen skaffa sig fördel på andras bekostnad, den starke trycker icke ner och plundrar den svage. I det goda hemmet råder likhet, omtanke, samarbete, hjälpsamhet. Tillämpat på det stora folk- och medborgarhemmet skulle detta betyda nedbrytandet av alla sociala och ekonomiska skrankor, som nu skilja medborgarna i privilegierade och tillbakasatta, i härskande och beroende, plundrare och plundrade.

Det svenska samhället är ännu icke det goda medborgarhemmet. Här råder visserligen en formell likhet, likheten i politiska rättigheter, men socialt består ännu klassamhället, och ekonomiskt råder fåtalets diktatur. Olikheterna äro stundom skriande; medan några bo i palats betraktar många det som en lycka om de får bo kvar i sina kolonistugor även under den kalla vintern; medan en del leva i överflöd, gå många från dörr till dörr för att få en beta bröd, och den fattige ängslas för morgondagen, där sjukdom, arbetslöshet och annan olycka lurar. Skall det svenska samhället bli det goda medborgarhemmet måste klasskillnaden avlägsnas, den sociala omsorgen utvecklas, en ekonomisk utjämning ske, de arbetande beredas andel även i det ekonomiska förvaltandet, demokratin genomföras och tillämpas även socialt och ekonomiskt.”

Per Albin Hansson

ALBINS
FOLKHÖGSKOLA

Eriksgatan 108 261 33 Landskrona
Tel: 0418-146 90
www.albins.nu